

MAKÓI

NÉPÚJSÁG

DEMOKRATIKUS POLITIKAI NAPILAP

Pomerániában Rokosovszki nagy erővel nyomul a Keleti tenger felé

Nyugaton a Rajnához érkeztek a szövetséges csapatok — Elfoglalták Krefeld és Trier városát

London. Keleti front: Nagyszabású, véres harcok folynak északkelet Pomerániában, ahol Rokosovszki fokozott erővel nyomul a Keleti tenger felé. A németek nagy tartalékokat vetettek be. A haditudósítások szerint az új német csapatok fanatikusán harcolnak, ellentétben azokkal a már felörlődött régebbi csapatokkal, melyeknek katonái kedvüket vesztették.

London. Folyik a nagy nyugati szövetséges előretörés. Düsseldorf közelében a Rajnához érkeztek és elfoglalták Krefeld városát. Krefeld a Rajna-Westfaliai iparvidék egyik legnagyobb városa.

Az amerikai hadsereg elfoglalta Trier városát. A tankjaik északról hatoltak be a városba. Trier Németország egyik legősibb városa.

Venló és Neuss az amerikaiak kezén

London. Az amerikaiak a Maas folyó partján elfoglalták Venló városát. Behatoltak az amerikaiak Neuss városába, amely város nagy vasútállomással rendelkezik és fontos rajnai kikötő. Egy amerikai haditudósító írja: A Neussnál harcoló németek gyorsan megadták magukat.

Közt erős légitámadás érte, hogy megbontsák a feléje haladó közlekedés rendjét. A nyugati hadszíntéren februárban 76 ezer foglyot ejtettünk. Ez legalább is 10 német hadosztálynak felel meg.

London. Berlint tegnap újabb moszkító támadás érte. 10 egymástkövető éjszaka állandóan bombázták Berlint. Erfurtot is bombázták a brit repülők.

A tokiói rádió japán békeajánlatról beszél.

London. Két nappal ezelőtt a tokiói rádió szóvivője kijelentette, hogy a japán kormány nem utasítana vissza semmilyen igazságos és becsületes békeajánlatot. Az igazságos békeajánlatnak — a japán szóvivő szerint — a japán miniszterelnök politikájához kellene igazodnia.

Erre a kijelentésre Nimitz elmentengernagy adta meg a választ, amikor tengeri és légiflotta rendkívüli méretű támadást indított meg Tokió, Yokohama

és Yokusaka ellen. Ez a támadás, amely szünet nélkül tart, valószínűleg nem elszigetelt támadás,

hanem koncentrált offenzíva bevezetése, amelynek befejezése egyelőre nem várható.

Alexander tábornagy magyarországi látogatása Tolbukinnál

London. Nyilvánosságra hozták, hogy Alexander tábornagy nemrégiben Tolbukin marsallal, a 3. ukrán haderő parancsnokánál járt Magyarországon. Alexander tábornagy Belgrádból jött Magyarországra. Előzőleg Belgrádban Titóval találkozott. Találkoznai akartam Titóval — mondotta a tábornagy — hiszen had-erőink hamarosan közvetlenül

egymás mellé kerülnek. Jó barátokká váltunk. Alexander tábornagyot brit és amerikai törzstisztek kísérték el magyarországi útjára. Tolbukin marsall a szövetséges látogató tiszteletére fogadtatást rendezett.

Csehszlovákiában Losonctól nyugatra az oroszok előrenyomultak és több helységet elfoglaltak.

Illegális harcra adott utasítást Hitler a gauleitereknek

Stockholm. Jó forrásból kapott értesülés szerint Hitler főhadiszállásán tartott gauleiterek értekezletén megjelent Terbowen, Quisling Seis-Inquart és Szálasi. Nagy figyelmet szenteltek a norvégiai, dániai, hollandiai és más, még a németek által megszállott országoknak. Utasítást kaptak a vezetők, hogy használjanak ki minden illegális harci

lehetőséget.

London. (Reuter) Az alsóház 413 szavazattal bizalmat szavazott a kormánynak.

London. 1100 repülőerő és Liberátor típusú bombázógép tömeges támadást intézett Észak-németországi vasúti és ipari célpontok ellen. A bombázókat 350 Mustang repülőgép kísérte.

Népbírók elé kerülnek az Ételközi Társaság fajvédő tagjai

A rendőrség bravúros nyomozás után leleplezte a társaság működését

Az elmúlt uralom alatt az országban különböző neveken tengeri fajvédő egyesület működött, de céljaikban és törekvéseikben mind azonosak voltak. Működésüket, amelynek egyik legfontosabbika volt a hatalmi befolyás megszerzése, álarca alatt rejtették, de beíratkóztak a közíratokba éppen úgy, mint azok a helyekre, amelyek kapcsolatban voltak a nemzet életével és mindenütt a maguk kívánságait próbálták érvényre juttatni.

A makói rendőrség bravúros nyomozás után leleplezett egy ilyen szervezetet, amely itt a városban teremtette meg a maga fajvédő csúcsszervezetét és gyakorolt befolyást a közéletre. A rendőrség nyomozása meglelte a magát Kettőskereszt Fajvédő

Ételközi Társaságnak nevező, alakulás eredeti okiratát, valamint a működésüket megvilágító súlyos terhelő bizonyítékokat. A jobboldali fajvédő csúcsszervezet — amint a nyomozás megállapította — kislétszámú, de válogott tagjaival, akiket a hivatali és társadalmi élet volt vezető tagjai közül választott ki, befolyást gyakorolt a közéletre és lehetetlen né tett minden emberies, valamint baloldali megmozdulást.

A rendőrség a nyomozás eredményét a nemzeti bizottság elé terjesztette, amely foglalkozott legutóbbi ülésén az ügyrel és azt a határozatot hozta, hogy az egyesület tagjai nem igazolhatók, hanem nyomban a népbírók elé kell őket utalni.

Néhány szó az „A kérdés”-hez

Múlt vasárnap vette fel a kérdést dr. Könyves-Kolonics József. Egy kérdést sem lehet mindkét érdekelt fél meghallgatása nélkül eldönteni, ezt a kérdést sem. Ezért merek a felvetett kérdéshez hozzászólni. A háborúból hazatért zsidó munkaszolgálatosok vagyok, a válaszadással senki meg nem bízott, arra senki meg nem hallgatott, de úgy érzem, hogy a felvetett kérdésre — ha nem is teljes egészében, de legalább részleteiben — feleletet tudok adni.

Legelsőbbben is köszönetet kell mondanom Könyves-Kolonics Józsefnek, hogy a kérdést felszínre hozta. A kérdés ugyanis fennáll, fennáll akkor is, ha nem beszélünk róla. Heti Könyves-Kolonics József veti fel s nem — mondjuk — Bécsy Bertalan, annak mi csak örülhetünk. Igazat kell adnom a kérdés felvetőjének abban, hogy a hazatérő munkaszolgálatosok nagyrésze nem úgy viselkedik, ahogy kellene. Az, hogy valaki zsidó, munkaszolgálatos volt vagy egyébként üldözött, a jelenre s a jövőre nézve nem érdem. Huszonhathavi munkaszolgálatom alatt, sajnos, éppen elég alkalmam volt látni, hogy bajtársaim nagyrészt nemcsak az elmúlt társadalmi rend üldözte, hanem a kiépítendő, új társadalmi rend is kénytelen lesz üldözni. Nem azért, mert zsidók, hanem azért, mert kártékonyak, kártevők! Nem érdem az, hogy valaki akár huszonhat hónapig, akár tovább is munkaszolgálatos volt, nem érdem az, hogy szenvedett, az sem, hogy a munkaszolgálatból végül megszökött, hogy hazatérhessen a felszabadult Magyarországra, mert hiszen előszörban saját élete megmentéséért tette szinte kivétel nélkül mindegyikünk s csak igen kevesen voltak — ha ugyan egyáltalán voltak —, akik arra gondoltak, hogy milyen feladatok várnak ránk az újjáépítésben, az új társadalmi rend kialakításában.

A népek milyen nagy százaléka vett részt az elnyomott európai nemzetek közül a németek elleni ellenállásban, milyen kis számban voltak magyarországi zsidók, akik aktív küzdelmet folytattak hozzátartozóikkal elhurcolói, gyilkosai ellen...

A kérdés fennáll. Legelsőbbben is el kell dönteni, hogy felekezeti vagy faji kérdés. Abban a társadalomban, amelynek kiépülését reméljük, a felekezeti hovatartozás mindenkinél magánügye lesz, a zsidókérdés tehát felekezeti kérdés nem lehet. A faji kérdés viszont minden eddigi mel-

HIREK

MI VAN MA? 1945 március 4. vasárnap. Róm. kat.: Oculi. Prot.: Kázmér. Napkelte 6 óra 37 p., nyugta 17 óra 48 p. Holdkelte 23 óra 05 p., nyugta 8 óra 51 p.

Hétfő, március 5. Róm. kat.: Örszéb. Prot.: Adorján. Napkelte 6 óra 35 p., nyugta 17 óra 49 p. Holdkelte — óra — p., nyugta 9 óra 15 p.

— **Eljegyzés.** Böngyér Erzsébet (Makó) és Kusztovszki Károly (Mezőhegyes) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Báron Ferenc dr. városi főügyész lett.** Dr. Pál Endre, Csanád vármegye alispánja dr. Báron Ferencet helyettesítés útján városi főügyésszé nevezte ki. Dr. Báron Ferenc már le is tepte hivatali esküjét és elfoglalta hivatalát.

— **Adomány.** Ifj. Pánczél István elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén Ifj. Pánczél István 15 és özv. Kiss Sándorné Fenyves Juliánna 10 pengőt adományozott az elagott szegények javára.

— **Raktári munkások figyelmébe.** A raktári munkások e hó 4-én, vasárnap d. e. 10 órakor összejövetelt tartanak a Király-féle házban, melyre az összes raktári munkásokat meghívja a Vezetőség.

— **Felhívás.** Felkérjük azokat a gyermekes anyákat, akik gyerekeiket napközi otthonban óhajtják elhelyezni, jelentkezzenek a Hagymaház 34. számú szobájában. Tisztelettel a földmunkás szakszervezet női tagozatának Vezetősége.

— **Felhívás!** A ruházati munkások Vezetősége felhívja a kebelébe tartozó összes szakmai férfi szabó, női szabó, fehérnemű, fűző és kalapkészítő, takács és kötsző, magyar szűcs, divatszűcs, géphímző, gombkészítő, fonó és szövő munkásokat és munkásnőket, hogy saját érdekében megvédése végett haladéktalanul a ruházati munkások szakszervezetébe beíratkozzon és tagfelvételtelre jelentkezni szíveskedjenek. (Kaszinó, Munkás-otthon, 1. emeleti helyiség.) Hivatalos óra minden vasárnap 9—12. A Vezetőség.

— **A Makói Függelék és 48-as Kosztut Párt** értesíti tagjait, hogy tagdíjfizetést minden vasárnap délután 3—5 óráig a Justh Gyula-utcai párhelyiségben fizethet. Ugyanakkor új tagfelvételt is eszközöl a Vezetőség.

— **Öltvány-kiadás** a Gyümölcsészeti Egyesület fúlskolájában megkezdődött. Aki az oltványokat megrendelték, március 7-ig, szerda estig átvehetik a volt Megyekertben (Attila-u. végén), mert onnantól a később jelentkezőknek adjuk el az oltványokat. Szülőoltványok kiadását március 16-án kezdjük. Kérjük aprópenzt hozni.

— **Közalkalmazottak Altszti Szabadszervezete** folyó hó 4-én a Vertánstelepi otthon helyiségében működvelővel egybekötött táncmulatságot tart. Kezdeté délután 5 órakor, reggel 4 óráig. Belépő díj 3 pengő. 3-án iskolás gyermekeknek nagypróba, délután 5 órai kezdettel. Zenét a Galamb Ferenc altszti zenekara szolgáltatja. Mindenkit szeretettel vár a Vezetőség.

— **Kovácsok, szén érkezett.** A kovácsszakosztály 30 g szén kapott. Ára 5.89 pengő mázsánként. Jelentkezni az elnökségnél.

— **Felhívás.** Felhívom a Makó és vidéki kereskedők szabad-szakszervezetének vezetőségi és választmányi tagjait, hogy folyó hó 4-én délelőtti 10 órára a szakszervezeti helyiségben feltétlenül jelenjenek meg. Vezetőség.

— **Felhívás a dinnyetermelőkhöz.** Felhívom a makói dinnyetermelőket, hogy március hó 4-én, vasárnap délután 3 órakor a dinnyeföld megbeszélés végett minél többen jelenjenek meg a Hagymaházban. Nagy Sándor.

— **Vetőmagvak, u. m.: Lincoln-borsó, velőborsó, retekmag, salámag, spenótmag, cukorborsó, takarmányecsklamag, gyökérmag, szójabab, lóhermag, bab (mindenfajta) és lenmag** beszerezhető Schwarz Manó gabona- és terménykereskedőnél, Makó, Hunyadi-utca 2. Telefon 287.

— **Megszökött egy elmebeteg a kórházból.** A kórház gondnoki hivatala értesítette a makói rendőrséget, hogy a kórház elmeosztályáról csütörtökön délután Pál János gyengeelméjű ápolót óvatlan pillanatban megszökött. Miután feltehető, hogy Pál János apjához Kaszaperre a Pipis-féle gazdaságba távozott, a rendőrség felhívja mindazokat, akik tudnak holleléről, jelentsék a rendőrségnek.

— **Anyakönyvi hírek.** Született: Harsás Sándor és Gera Juliannának Mária, Fehér István és Antal Juliannának Klára nevű gyermeke. — Elhalt: Balogh Julianna (Tanya 652.) 50 éves korában.

— **Be kell jelenteni a kender, len és köles vetőmag készleteket.** A közéleti hivatal felhívja a gazdák figyelmét, hogy akiknek kender, len és köles vetőmagkészletük van, jelentsék a városháza földszint 1-es számú szobájában.

— **Az elmúlt hét ingatlanforgalma.** Vitéz Varsányi Józsefnél megvette Jóó Sándor Batthyány-utca 11. számú házrészét 14.000, Seress Mihályné Horváth Márton Tompa-utca 3. számú házában fele részét 7.000, Kiss Antalné Dombi Rozália és társai Kisporond-utca 1-b. számú házát 8.000, dr. vitéz Erdai János és néje Nagy Emilia 154 négyszögöl ingói földjét 3700, Kiss Lajos és néje Balla Endréné 2 kat. hold rákosi tanyaföldjét 20.000 pengőért.

Megkezdte működését a hódmezővásárhelyi baromfi-keltető központ

A hódmezővásárhelyi baromfi-keltető központ megkezdte működését és rövidesen átotosztja a baromfiállomány feljavítását szolgáló naposcsibéit. A keltetőközpont munkája a jelenlegi körülmények között igen jelentős, mert a leromlott baromfiállomány újabb megeremítését és a további zavartalanágát biztosítja.

A baromfi-keltető központ mindenkinél rendelkezésre áll, miután azonban számolni kell a nagyobb jelentkezőkkel, amelyek mind igénybe kívánják venni a központot, kéri a gazdák közönséget, hogy előjegyzéssel jelentse be kívánását és igényeit a keltető központnak. Az előjegyzéseket már elfogadják és azokat akár levelezésileg, akár levélben vagy szóban lehet eljuttatni a hódmezővásárhelyi baromfi-keltető központnak.

Ki tud róla?

Ki tud fiáról, Kiss Jakab Istvánról, aki 1944. aug. 29-én vonult be Cegédre mint újonc a 3. harcokesi pőtered kiképzési műhely századhoz. Aki tud róla, annak értesítését kéri agdó szüleit. Kiss Jakab István Makó, Ugar 34. 438

Martonosi Ferenc honvéd 112. útk. Sz. Tábori szám 947. sz. Szept. 27-én irt utoljára. Felkértem azon hazatérteket, akik tudnak róla, legyenek szívesek értesíteni. Martonosi Ferencné Kövegy 7. Csanád m. vagy Makó, Uj-u. 13. 674

Nagyon szépen kérem azt a szajoni vagy szolnoki vasutasait, aki november hónapban tizenet hozott férjemet, Hajdú Péter szakszervezetéről Kétegyháza Zacsok nevű vasutasnak. Értesítsek kerek. Matuz András Magyarbárhelyes, Rakóczi-utca 79 sz. 675

Szabó Lajos makói levele, a „Hopp megalj” korcsnáros fia, ki Zircen volt utoljára. Aki tud róla, szíveskedjék értesíteni Vári Adámot, Szegedi u. polg. leány isk. szolga. 689

Furák János honvéd Körösmészén volt utoljára az 5/2 Elnál. Tbsz K-590 volt. Aki tud róla, szíveskedjék értesíteni feleségét. Apátfalva, Szecenyi-u. 739 690

Ki tud férjéről, Kocsis Jánosról, munkás század 500/6. Szeptember 15-én vonult be Váshárré, Aki tud róla, értesítse agdó feleségét. Kocsis Jánosné, Lükör-utca 5. sz. 743

Ki tud Varga Sándorról? ki 1944 május 22-én vonult be Orosházára, június 7-én mentek Lengyelországba. Legutóbbi tábori száma M-874. Nagyon kérem értesítse Varga Sándornét, Járánd 124 vagy Baros-u. 16 sz. 744

BALOGHY LAJOS, neje Fejes Teri színművész, fiuk Péterke, Budapest, II. Hídegyűti-út 31/a. Kedves gyermekeim! Gyertek már haza! Mi megvagyunk. Kérjük a Budapestről jövőket, akik valamit is tudnak róluk, értesítsék a bándó szüleit: Balogh Sámuel, Makó, Nap-u. 6.

PERNEKI JÓZSEF szeptemberben vonult be katonának Hódmezővásárhelyre, onnan ismeretlen helyre lett irányítva. Kérem, aki tud róla, értesítse feleségét: Csanádpalota, Tanya 132. sz. 759

PERNEKI ANDRÁS tart. örv., aki még a tavasszal ment ki hadműveleti területre, V-768. tábori szám alatt és július 26-án irt utoljára. Nagyon kérem bajtársait, aki tud róla, értesítse Perneki Andrást, Csanádpalota, Tanya 133. sz. 790

Nagyon kérem KOVÁCS SÁNDOR örv., aki V-768. táb. szám alatt szolgált, ha idehaza van és tud valamit Perneli András örvetéről, aki szintén ez alatt a tábori szám alatt teljesített katonai szolgálatot, tudassa címet Perneki Andrással, Csanádpalota, Tanya 133. sz. 791

SIKET FERENC M-947. táb. szám szolgált. Felkértem mindazokat a hazatérő katonákat, akik tudnak róla valamit, értesítsék agdó családját, Siket Ferencné, Makó, Honvéd-u. 47. szám. 793

KERESEM FERJEMET: Bokor Mihályt, aki október 4-én Nagymágocson volt mint katona. Bokor Mihályné, Kiszombor, Rozmaring-u. 5. 798

PUSKÁS TIVADAR, ki Paku hentesnél dolgozott, Németh László honv. 2. ezred 1. zlj., hozzátartozója jelentkezik Makó, Lendvay-u. 27. a. 800

VAJDA IMRE örv. szeptember 17-én vonult be Kistelekbe s azóta nem tudunk róla semmit. Felkérjük, aki tud róla, értesítse agdó édesanyját, özv. Vajda Péternét, Szent János-tér 15. sz. 808

KERESEM VOLEGÉNYEM, Bogár István tizedest, aki utoljára Pesten a légvédelmi tüzérknél volt, tábori sz. K-887. Szíves értesítést kérek, költsegi megtértem. Konczos Anna, Csanádpalota 117. sz. 816

KERESEM FERJEMET, Zöldi György honvéd, tábori sz. K-656., aki tud róla, minél előbb értesítsen. Költsegi megtértem. Agdó felesége: Zöldi Györgyné, Csanádpalota, Tanya 25. 817

B. KOVÁCS JÁNOS örv. 4/5. századnál szolgált, Mohácson volt utoljára. Nagyon kérem, aki tud róla, értesítse agdó szüleit, Csanádpalota. 831

Zsarkó Mihály Szegedre vonult be a tüzérkezh. D-310 volt a tábori száma. Szept. 11-én irt utoljára Lengyelországból. Aki tud róla, szíveskedjék értesíteni agdó szüleit. Cím: Ady Endre-utca 24. 842

KERESEM FERJEMET, Vajda Ferenc gyalogost, aki július utolsó napján vonult be Váshárré, augusztus elsején indultak a frontra, tábori száma A-853. volt. Kérem azt a hazatérő embert, aki tud róla, szíveskedjék értesíteni, Vajda Ferencné, Árpád-u. 1. vagy gacsibai Járánd 39/1. 841

Igaz kintal honvéd, D-602. volt a tábori száma, szeptemberben Lengyelországból irt utoljára. Aki tud róla, szíveskedjék értesíteni agdó feleségét. Cím: Kolozsvári-utca 32. 843

Galambos Mihályt és családját keresem, akik 1943-ban Pátfürdőn, Veszprém megyében tartózkodtak. Aki tud róluk, szíveskedjék értesíteni agdó szüleit. Szilágyi Annuska község, Nagy-lak, Csanád megye. 844

KANASZ JÓZSEF, keresztetem, agdó felesége és két családja. Ha valaki tud róla, kérem szépen tudatni. Július 25-én vonult be Szegedre a tüzérséghez. Kanász Józsefné, Makó, Pusztá 67. sz. 848

FERJEMET KERESEM, Furák Lajost. 1944 szeptember 16-án Dorozsmára vonult be, onnan Torzsára örségre mentek Gyenge Andrással. Aki tud róluk, kérem értesítsen. Furák, Apátfalva, tanya 310. 850

NADUDVARI GYÖRGY kereszteti felesége családjával. Július 26-án vonult be Váshárré, tábori száma M-314. Aki tud róla, legyen szíves írjon Nadudvari Györgynek, Makó, Pusztá 58. sz. 851

CSORBA PETER FERENC honvéd, aug. hó 29-én irt utoljára Keskemétről. Magyarvencsen látták a harcban. Aki tud róla, szíveskedjen előlnni Gyöngy-u. 20. sz., vagy Szegedi-u. 57/b. Csorba Istvánhoz. 866

KERESEM FIAMAT, Csorba István tanító, karp. tizedest, október 12-én indult Tápérről a Dunántúlra, Paksrá V. honvéd pőtszázaddal. Aki tud róla, legyen szíves előlnni Gyöngy-u. 20. alá, vagy Szegedi-u. 57/b. Csorba Istvánhoz. 867

CSORBA MIHÁLY tüzérfőhadnagy Szombathelyről vonult be. Táb. sz. C-157. Aki tud róla, legyen szíves előlnni Gyöngy-u. 20. sz. alá, vagy Szegedi-u. 57/b. Csorba Istvánhoz. 868

Makó megyei város polgármesterétől. 3144—1945.

Hirdetmény

Felhívom mindazokat a szülő- és gyümölcs-termelést foglalkozó lakosokat, akik saját termelési nyersanyagjaikból (gyümölcs, cefre, törköly stb.) házi fogyasztásra pálinkát akarnak Makó m. város községi szeszfőzdéjében kifőzetni, ezt a szándékukat, valamint az általuk kifőzetni szándékol pálinka mennyiségét legkésőbb j. évi március hó 10. napjáig Makó m. város javadalmi hivatalánál (városháza, földszint 10. sz. szoba) jelentésük be.

Makó, 1945. március 1.

Dr. SZÜCS ZOLTÁN
polgármester h.

334
Makó megyei város polgármesterétől.

3228/1945.
Tárgy: Hadirokkantak művelőtagjainak javítása.

Hirdetmény

Felhívom mindazokat a műszerész, géplakatos iparosokat, akik a hadirokkantak művelőtagjainak javítását megfelelő díjazás ellenében hajlandók vállalni, haladéktalanul jelentkezzenek a városháza földszint 5. számú helyiségében.

Makó, 1945. évi március hó 1.

Dr. SZÜCS ZOLTÁN
polgármester h.

869
A Pusztán, Hajdú János mellett 4 és fél kobos föld tengerinek kiadó. 295

Tanuljon női ruhászdát, felsőruha rajzolást és szabást. Jelentkezni lehet bármikor, Pálk Sándor felső iparkolát végzett női szabó mesternél. Makó, Náray Tamás-u. 6/b. 435

„Szabadság” nyomda, Makó,
Szegedi-utca 1. szám.